

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/149071,Przeglad-Przeszosc-Przyszosc-z-udzialem-przedstawicieli-IPN.html>
11.05.2024, 12:22

Przegląd Przeszłość / Przyszłość z udziałem przedstawicieli IPN

W dniach 27-29 sierpnia 2021 w Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku oraz w Warszawie Fundacja im. Janusza Kurtyki zorganizowała cykl wydarzeń pod nazwą „Przegląd Przeszłość / Przyszłość”. Na przegląd złożyły się m.in. konferencja na temat upamiętniania Holokaustu i towarzysząca jej wystawa, wręczenie Nagrody im. Janusza Kurtyki oraz nagród w Konkursie „Przeszłość / Przyszłość”, a także cykl debat historyków, nawiązujących do poszczególnych kategorii w tym konkursie

W przeglądzie wzięli udział przedstawiciele Instytutu Pamięci Narodowej, m.in. zastępcy prezesa IPN - dr hab. Karol Polejowski i dr Mateusz Szpytma.

Pierwszego dnia (27 sierpnia) odbyły się trzy debaty nawiązujące do kategorii konkursowych. W pierwszej, zatytułowanej „Dyplomacja publiczna i troska o dobre imię Polski za granicą” wystąpili dr hab. Joanna Dyduch, prof. UJ, politolog specjalizująca się m.in. w problematyce stosunków polsko-izraelskich; Hanna Radziejowska, kierująca oddziałem Instytutu Pileckiego w Berlinie oraz dr Andrzej Szabaciuk (KUL, IES), znawca stosunków międzynarodowych na obszarze poradzieckim.

W debacie „Upamiętnienie w terenie (historia, lokalność, pamięć)” uczestniczyli prof. dr hab Krzysztof Malicki, prof. UR, socjolog specjalizujący się m.in. w problematyce pamięci zbiorowej; dr Maciej Korcuć, naczelnik Oddziałowego Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa IPN w Krakowie, którego zainteresowania naukowe koncentrują się wokół historii totalitaryzmów oraz dr Piotr Oleńczak, pełnomocnik Wojewody Mazowieckiego ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych, znawca i popularyzator dziejów twierdzy Modlin, a także historii regionalnej Mazowsza.

Na temat „Pamięć tradycyjna i innowacyjna - strażnicy ksiąg kontra innowacyjne formy edukacji historycznej” wypowiedzieli się uczestnicy trzeciej debaty: dr Tomasz Makowski, dyrektor Biblioteki Narodowej; dr Marek Szymaniak, kierownik działu naukowo-edukacyjnego Muzeum II Wojny Światowej oraz Andrzej Mietkowski, kierownik zespołu projektów specjalnych w Bibliotece Narodowej.

[►Zapis debat na kanale Fundacji im. Janusza Kurtyki](#)

Tego samego dnia wieczorem odbyła się konferencja „Znicze w naszych dłoniach. Pozytywne aspekty wpływu dorobku naukowego i muzealniczego w Polsce, w sferze zachowania miejsc pamięci Holokaustu, na relacje polsko-żydowskie”. Konferencja, tłumaczona na angielski, skierowana była do odbiorców polskich i amerykańskich. Referaty wygłosili: dr hab. Sebastian Piątkowski i dr Aleksandra Namysło z Instytutu Pamięi Narodowej oraz dr Piotr Setkiewicz z Muzeum Auschwitz-Birkenau. Po referatach prelegenci wzięli udział w debacie.

► [Zapis konferencji na kanale Fundacji im. Janusza Kurtyki](#)

Ławeczka Piłsudskiego w Sulejówku – 28 sierpnia 2021. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Ławeczka Piłsudskiego w Sulejówku – 28 sierpnia 2021. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Ławeczka Piłsudskiego w Sulejówku – 28 sierpnia 2021. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Punktem kulminacyjnym drugiego dnia, a zarazem całego przeglądu, była gala, podczas której wręczone zostały nagrody w IV i V edycji Konkursu o Nagrodę im. Janusza Kurtyki oraz podsumowano promocję zagraniczną książek nagrodzonych w II i III edycji Konkursu. Nagroda im. Janusza Kurtyki stworzona została w celu promocji na świecie najlepszych książek polskich historyków.

W IV edycji Konkursu nagrodę otrzymał prof. Andrzej Nowak za książkę *Pierwsza zdrada Zachodu 1920 – zapomniany appeasement*. Wyróżnienie w tej edycji przyznane zostało dr. hab. Bogusławowi Kopce za książkę *Gułag nad Wisłą. Komunistyczne obozy pracy w Polsce 1944–1956*.

Laureatem nagrody w V edycji Konkursu został dr Sławomir Dębski za książkę *Między Berlinem a Moskwą. Stosunki niemiecko-sowieckie 1939–1941*, zaś wyróżnienie w tej edycji przyznano prof. Markowi Kornatowi za pracę *Polska 1939 roku wobec Paktu Ribbentrop-Mołotow. Problem zbliżenia niemiecko-sowieckiego w polityce zagranicznej II Rzeczypospolitej*.

Nagrodę im. Janusza Kurtyki odbiera prof. Andrzej Nowak – Sulejówkę, 28 sierpnia 2021. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Wręczenie Nagrody im. Janusza Kurtyki – Sulejówkę, 28 sierpnia 2021. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Dr Robert Andrzejczyk, dyrektor Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku – 28 sierpnia 2021. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Prof. Andrzej Nowak – laureat IV edycji konkursu o Nagrodę im. Janusza Kurtyki – Sulejówkę, 28 sierpnia 2021. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Wyróżnienie odbiera dr hab. Bogusław Kopka – Sulejówkę, 28 sierpnia 2021. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Laureatem V edycji konkursu o Nagrodę im. Janusza Kurtyki został dr Sławomir Dębski – Sulejówkę, 28 sierpnia 2021. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Debata laureatów Nagrody im. Janusza Kurtyki – Sulejówkę, 28 sierpnia 2021. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Debata laureatów Nagrody im. Janusza Kurtyki – Sulejówkę, 28 sierpnia 2021. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Prof. Andrzej Nowak podczas debaty laureatów Nagrody im. Janusza Kurtyki – Sulejówkę, 28 sierpnia 2021. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Dr Sławomir Dębski podczas debaty laureatów Nagrody im. Janusza Kurtyki – Sulejówkę, 28 sierpnia 2021. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Podczas gali po raz pierwszy rozdano nagrody w Konkursie Przeszłość / Przyszłość w następujących kategoriach:

- „Upamiętnienie w terenie” – dla nagrodzenia inicjatyw upamiętniających polską historię i bohaterów, m.in. w postaci tablic, pomników, drogowskich, płyt nagrobnych.

Nagrodę w tej kategorii otrzymał dr Dominik Szulc za ujawnienie miejsc pochówku polskich żołnierzy z okresu II wojny światowej na terenie Kraśnika oraz ich godne upamiętnienie, za badania nad niemieckim obozem pracy Budzyń w Kraśniku i upamiętnienie jego ofiar oraz upamiętnienie oficerów 24. Pułku Ułanów z Kraśnika. Nagrodę wręczył laureatowi zastępca prezesa Instytutu Pamięci Narodowej dr hab. Karol Polejowski

Zastępca prezesa IPN dr hab. Karol Polejowski wręcza Nagrodę Przeszłość/Przyszłość dr. Dominikowi Szulcowi – Sulejówek, 28 sierpnia 2021. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Wręczenie Nagrody Przeszłość/Przyszłość w kategorii „Upamiętnienie w terenie” – Sulejówek, 28 sierpnia 2021. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Gratulacje dla nominowanych do Nagrody Przeszłość/Przyszłość w kategorii „Upamiętnienie w terenie” – Sulejówek, 28 sierpnia 2021. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Nominowani do Nagrody Przeszłość/Przyszłość w kategorii „Upamiętnienie w terenie” – Sulejówek, 28 sierpnia 2021. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Dr. Dominik Szulc – laureat Nagrody Przeszłość/Przyszłość w kategorii „Upamiętnienie w terenie” – Sulejówek, 28 sierpnia 2021. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Publiczność gali nagród Przeszłość/Przyszłość Fundacji im. Janusza Kurtyki – Sulejówek, 28 sierpnia 2021. Fot. Sławek Kasper (IPN)

1. „Dyplomacja publiczna i troska o dobre imię Polski za granicą” – dla nagrodzenia inicjatyw, promujących polską historię za granicą.

Nagrodę otrzymał Janusz Sporek za działania na rzecz ochrony Pomnika Katyńskiego w Jersey City oraz popularyzację polskiej kultury i konsolidowanie Polonii w Stanach Zjednoczonych.

Wręczenie Nagrody Przeszłość/Przyszłość w kategorii „Dyplomacja publiczna i troska o

Sebastian Sporek, syn laureata nagrody Janusza Sporka i dr Marek Szymaniak,

dobrze imię Polski za
granicą” – Sulejówkę,
28 sierpnia 2021. Fot.
Sławek Kasper (IPN)

przedstawiciel
nominowanego do
nagrody Muzeum II
Wojny Światowej –
Sulejówkę, 28 sierpnia
2021. Fot. Sławek
Kasper (IPN)

2. „Strażnicy Ksiąg” – dla nagrodzenia inicjatyw księgarzy, antykwariuszy, bibliotekarzy i wydawców, związanych z ich pracą, które przyczyniają się do promocji polskiej historii lub jej upamiętnienia.

Laureatem został Zbigniew Markert za wydanie serii „Zarys historii wojennej pułków polskich w kampanii wrześniowej”, która dzięki poruszanej problematyce zyskała uznanie środowiska kombatanckiego, rodzin żołnierzy oraz naukowców.

3. „Innowacyjne formy edukacji historycznej” – dla nagrodzenia inicjatyw promujących polską historię z wykorzystaniem niestandardowych metod edukacji, dostosowanych do współczesnego odbiorcy.

Nagrodę odebrał Łukasz Grzesiak za tworzenie udostępnianych w Internecie materiałów filmowych skupiających się wokół Wojska Polskiego sprzed wybuchu II wojny światowej. W inicjatywę zaangażowani są uczniowie laureata, występujący jako aktorzy. W filmach wykorzystywane jest historyczne umundurowanie i uzbrojenie wojskowe.

W pozakonkursowej kategorii „Przyjaciel Fundacji” wyróżniono Jarosława Szarka – prezesa IPN w latach 2016–2021, Filipa Frąckowiaka oraz Adama Kalitę.

[►Zapis gali nagród Fundacji im. Janusza Kurtyki](#)

Na ostatni dzień (29 sierpnia) organizatorzy przewidzieli możliwość zwiedzania Biblioteki im. Janusza Kurtyki w Warszawie. Kulminacyjnym wydarzeniem tego dnia był spacer historyczny „Warszawa, miasto dwóch powstań. Śladami Żydów i Polaków w czasie okupacji niemieckiej”. Przed wydarzeniem, w Sanktuarium św. Andrzeja Boboli przy ul. Rakowieckiej 61 w Warszawie, odprawiona została Msza św. w intencji środowiska patriotycznego skupionego wokół Fundacji. Spacer zakończył się złożeniem zniczy i oddaniem hołdu pod pomnikiem Powstania Warszawskiego na pl. Krasińskich.